

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

درسنامه ۱، حفظ موضوعی قرآن کریم

« پایه‌ی سرزمین متوسطه »

وزارت آموزش و پرورش
معاونت پرورشی و فرهنگی
اداره کل قرآن، عترت و نماز

عنوان و نام پدیدآور: نور باران: درسنامه‌ی حفظ موضوعی قرآن کریم «پایه‌ی سوم متوسطه» / تهیه کننده: وزارت آموزش و پرورش معاونت پرورشی و فرهنگی اداره کل قرآن، عترت و نماز.
 مشخصات نشر: تهران: وزارت آموزش و پرورش، معاونت پرورشی، مؤسسه فرهنگی منادی تربیت، ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری: ۱۰۴ ص.: مصور (رنگی).
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۴۸-۹۶۰-۱

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
 عنوان دیگر: درسنامه‌ی حفظ موضوعی قرآن کریم «پایه‌ی سوم متوسطه»
 موضوع: قرآن -- حفظ -- راهنمای آموزشی (متوسطه)
 موضوع: قرآن. برگزیده‌ها -- ترجمه‌ها
 موضوع: قرآن -- سوره‌ها و آیات
 شناسه افزوده: ایران. وزارت آموزش و پرورش. اداره کل قرآن، عترت و نماز.
 شناسه افزوده: ایران. وزارت آموزش و پرورش. معاونت پرورشی و فرهنگی.
 شناسه افزوده: ایران. وزارت آموزش و پرورش. مؤسسه فرهنگی منادی تربیت.
 رده‌بندی: بکره: ۱۳۹۳ ۸۰/۸/۵۶۵ BP
 شابک: ۹۷۸/۱۵۱۰۷
 شماره ثبت: ۳۶۲۹۴۲۳

نور باران

درسنامه‌ی حفظ موضوعی قرآن کریم
 پایه‌ی سوم متوسطه

تدوین و تنظیم: معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت
 آموزش و پرورش (اداره کل قرآن، عترت و نماز)

چاپ اول: ۱۳۹۵

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۴۸-۹۶۰-۱

ISBN 978-964-348-960-1

WWW.monadi.org

Email: info@mondai.org

تهران. خیابان استاد نجات‌الهی. بین چهارراه سمیه و

طالقانی. کوچه بیمه. پلاک ۲۶ تلفن پخش: ۸۸۸۹۴۲۹۲

نمبر: ۸۸۸۹۴۲۹۰

فروشگاه: ۸۸۹۳۱۸۵۲

قیمت: ۱۰۰۰۰ ریال

فهرست

۱۵	بخش اول: معاد در قرآن
۱۶	درس ۱
	مرگ، آغازی دوباره
۱۸	درس ۲
	دلیل معاد
۲۰	درس ۳
	پاسخ روشن به سؤالات معاد
۲۲	درس ۴
	رستاخیز طبیعت؛ نمونه‌ای برای معاد
۲۴	درس ۵
	شناخت روز قیامت (حاکمیت مطلق خدا)
۲۶	درس ۶
	شناخت روز قیامت (حسرت و پشیمانی)
۲۸	درس ۷

شناخت روز قیامت (همراهی انسان با اعمالش)

درس ۸ ۳۰

شناخت روز قیامت (حسابرسی انسان از خودش)

درس ۹ ۳۲

شناخت روز قیامت (سرانجام بدکاران)

درس ۱۰ ۳۴

شناخت روز قیامت (سرانجام نیکوکاران)

بخش دوم: انسان شناسی در قرآن ۳۷

درس ۱۱ ۳۸

جایگاه انسان

درس ۱۲ ۴۰

ویژگی های انسان

درس ۱۳ ۴۱

کمال واقعی انسان

درس ۱۴ ۴۴

سرانجام انسان

بخش سوم: دشمن شناسی در قرآن ۴۷

درس ۱۵ ۴۸

۱- نفس اماره: دشمن درونی

درس ۱۶ ۵۰

شناخت ویژگی های نفس بدکار

درس ۱۷ ۵۲

۲- مبایعه: اهوای نفس

درس ۱۸ ۵۴

۲- شیطان: دشمن بزرگ انسان

درس ۱۹ ۵۶

تسلط شیطان بر کافران

درس ۲۰ ۵۸

ویژگی های شیطان (۱)

درس ۲۱ ۶۰

ویژگی های شیطان (۲)

درس ۲۲ ۶۲

راه های فریب شیطان

۶۴

درس ۲۳

راه مبارزه با شیطان

۶۶

درس ۲۴

۳- دشمنان بیرونی

۶۸

درس ۲۵

راه مبارزه با دشمنان بیرونی

۷۱

بخش چهارم

برخی احکام رقوایین اقتصادی

۷۲

درس ۲۶

تلاش برای به دست آوردن روزی

۷۴

درس ۲۷

ممنوعیت حرام خواری

۷۶

درس ۲۸

ممنوعیت ولخرجی و اسراف

۷۸

درس ۲۹

ممنوعیت کم فروشی

۸۰

درس ۳۰

ممنوعیت ربا

۸۳

بخش پنجم:

برخی احکام سیاسی در قرآن

۸۴

درس ۳۱

جدا نبودن دین از سیاست (حکومت
ای)

۸۶

درس ۳۲

وحدت و یکپارگی مسلمانان

۸۸

درس ۳۳

سرنوشت ملت‌ها به دست خودشان

۹۰

درس ۳۴

وظایف حکومت اسلامی

۱- برپایی دین

۹۲

درس ۳۵

وظایف حکومت اسلامی

۲- برقراری عدالت اجتماعی

۹۴

درس ۳۶

وظایف حکومت اسلامی

۳- مهربانی با مردم

درس ۳۷

۹۶

وظایف حکومت اسلامی

۴- مشورت با مردم

درس ۳۸

۹۸

وظایف حکومت اسلامی

۵- مبارزه با ناامنی و فساد

درس ۳۹

۱۰۰

وظایف حکومت اسلامی

۶- تقویت قوای نظامی

درس ۴۰

۱۰۲

وظایف حکومت اسلامی

۷- حفظ عزت و اقتدار جامعه‌ی اسلامی

پیش‌گفتار:

بسم الله الرحمن الرحيم

قال رسول الله ﷺ:

الْقُرْآنُ نَذْبَةُ اللَّهِ فَتَعَلَّمُوا مَا دُبَّتْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ

قرآن نذیبی رنگارنگ آسمانی است، پس هر چه می‌توانید از آن را فرا بگیرید.

بر اساس فرمودی باسراکرم ﷺ قرآن سفره‌ی رنگارنگ نعمت‌ها و معنوی است که در زمینه‌های متنوع مورد نیاز بشر، برای درس‌هایی را به همراه دارد. درس‌هایی که با زندگی انسان را بارور می‌کند و رفتارهای انسان را دیرینه می‌نماید و عادات و آداب صحیح را بر زندگی انسان سایه‌گستر می‌گرداند.

حفظ قرآن یکی از بهترین راه‌ها برای انس بیشتر با این کتاب مقدس و سفره‌ی رنگارنگ معنوی است. یکی از بهترین شیوه‌های حفظ، شیوه‌ای است که بر پایه نیازمندی مخاطب و با رویکردی عمل‌گرایانه، مخاطب را به بهره‌بردن بیشتر از آیات موفق می‌نماید.

این شیوه همان شیوه‌ی حفظ موضوعی است که در سال‌های اخیر و با رهنمودهای مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در تبیین اهمیت انس با قرآن و حفظ آن شتاب بیشتری گرفته است.

وزارت آموزش و پرورش نیز با لبیک گفتن به فرمایشات معظم‌له و با بهره‌گیری از توان فضیله‌ی سوزه و اساتید دانشگاه که همگی از حاملان کتاب هستند؛ در راستای ترویج قرآن گام‌های جدی برداشته است.

سازمان پیش‌رو - که به سفارش اداره کل قرآن، عترت و نماز معاونت ورزشی و فرهنگی وزارت آموزش و پرورش تاسیس شده است - یکی از بهترین نمونه‌ها جهت انس برادر دانش‌آموزان در دوره‌های مختلف آموزشی با قرآن است که توسط فاضل ارزشمند و حافظ گرانقد حجت‌الاسلام سید مهدی هاشمی و جمعی از نویسندگان تهیه گردیده است.

امید است این تلاش خالصانه مورد توجه صاحب قرآن قرار بگیرد و شاهد انس روزافزون نوجوانان و جوانان عزیز کشورمان با قرآن این کتاب بی‌بدل آسمانی باشیم.

محمد حاج ابوالقاسم

۱۳۹۳/۶/۲۳

مقدمه:

بسمه تعالی

«الحافظ للقرآن، العامل به مع السفره الكرام البرره»
حافظ قرآن که بدان عمل کند، در آخرت رفیق و
همراه رشتگان و سفیران الهی خواهد بود.
امام صادق علیه السلام

قرآن کریم، کتاب آسمانی، ما مسلمانان و معجزه‌ی
جاوید پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله است که برای هدایت
و راهنمایی ما از تاریکی‌ها و جهل به سوی نور و
سعادت نازل گردیده است. آنچه در سنت پیامبر
اکرم و سیره‌ی اهل بیت علیهم السلام بر آن سفارش و تأکید
شده است، آن است که ابتدا قرآن را بخوانیم،
سپس معانی آیات آن را بفهمیم و در نهایت به
دستورات نجات‌بخش آن عمل کنیم.

در این میان، حفظ موضوعی قرآن کریم از جایگاه
مهمی در انس، فراگیری و عمل به معارف انسان‌ساز
قرآن برخوردار بوده و می‌تواند راهگشای مناسبی
برای ارتقای معرفت دینی باشد. طرح قرآنی "نور

باران" به همین منظور و در راستای تحقق مطالبات
 متعالی رهبر فرزانه انقلاب (مدظله العالی) و با توجه
 به منشور توسعه‌ی فرهنگ قرآنی و سند تحول
 بنیادین تدوین و تنظیم شده است، در این طرح
 تلاش شده است تا در هر پایه تحصیلی متناسب با
 استانداردهای آموزشی و اهداف دوره‌های تحصیلی،
 کاربردی‌ترین آیات و موضوعات قرآنی - متناسب
 با سلاح و توان علمی فراگیران - و منطبق با
 کتاب‌های درسی انتخاب گردد، به گونه‌ای که
 فراگیر بتواند در ارتباط با مهم‌ترین نیازهای زندگانی
 خود، پادشاهی بر خرد و مفید از آیات قرآن و معارف
 الهی یافته و آن را به کار گیرد.

برخی از ویژگی‌های این مجموعه آموزشی عبارت
 است از:

۱. تقسیم آیات به سه بخش اعتقادات، اخلاق و
 احکام که در هر کتاب، بخشی از آیات مرتبط آمده
 است.

۲. تبیین شاخص‌های سبک زندگی اسلامی
 هماهنگ با کتب درسی و سطح علمی مخاطبان.
 ۳. به‌کارگیری بیانی شیوا و قابل فهم در قالبی
 جذاب و مورد پسند.

۴. ترویج اندیشه محوری در موضوعات دینی با

رویکرد تدبیر در آیات با در نظر گرفتن بخش ایستگاه
اندیشه در پایان هر درس.

در پایان از مؤسسه‌ی قرآن و عترت نورالثقلین که در
تهیه این مجموعه با اداره کل قرآن، عترت و نماز
معاونت پرورشی و فرهنگی همکاری نموده تشکر
نموده و از زحمات مؤلف ارجمند جناب حجت
الاسلام والمسلمین سید مهدی هاشمی و همکاران
ایشان که سال قدردانی را به عمل می‌آوریم.

معاونت پرورشی و فرهنگی، مجریان، فراگیران و
عموم مشتاقان قرآنی خواستاریم تا ما را از راهنمایی
و نظرات ارزشمند خود بهره‌مند سازند.

وزارت آموزش و پرورش
معاونت پرورشی و فرهنگی
اداره کل قرآن، عترت و نماز